

A. MATTHEY

Η ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ

Ἦτο ὀλίγον ὠχρός, ἀλλ' ἡ σιάσις αὐτοῦ ἦτο ἀρκιτὰ ἀξιοπρίσις. (Σελὶς 391).

Ὁ τάκης ἐξησθένου τὸν κρότον τῶν βημάτων αὐτῆς· ἠδυνήθη λοιπὸν νὰ φθάσῃ ἐγγύτατα εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ δι' ἐνός καὶ μόνου βλέμματος διέκρινε δύο τινά : — τὸ κομβίον τοῦ τρίτου συρταρίου πρὸς τὰ δεξιὰ ἄφινε νὰ ἐξέρχεται χαλύβδινον στέλεχος κλειδὸς ἐν σχήματι τρυπάνης, ὅπερ ἐκίνει τὸ ἐπικάλυμμα εἰς τὰ δεξιὰ.

Ἐκεῖνο δέ, τὸ ὁποῖον ἐκίνει ἡ Βάλδα μυστηριωδῶς ἐν τῷ μικρῷ σιδηρῷ κιβωτίῳ, ἦτο ἀπλῶς ζάκχαρις εἰς τεμάχια, ζάκχαρις κατὰ πάντα ὁμοιάζουσα τῇ κοινῇ ζακχαρεί, πλὴν ἦτο λευκοτέρα καὶ ἀδροτέρα.

Ἡ Ἀγγελίνα ἔσπευσε νὰ ἴδῃ αὐτὴν ταχέως· ἡ Βάλδα ἠσθάνθη, ὡς ἐξ ὀρμεμφύτου, ὀπισθεν αὐτῆς βυδίζοντά τινά· ἐστράφη, εἶδε τὴν θυγατέρα τῆς ἀνατρέπουσαν τὸ

θρονίον αὐτῆς· ἠνωρθώθη ὀρθία, ἀφήσασα διαπεραστικὴν κραυγὴν :

— Ἄ !...

Ἡ πρώτη αὐτῆς μηχανικὴ κίνησις ἐγένετο ὅπως κλίσῃ τὸ κιβώτιον, ἀλλ' ἡ χεὶρ αὐτῆς τρέμουσα ἐτάραξε τὸ κάλυμμα, ὅπερ κατέπεσεν ἠνεωγμένον.

Ἡ Βάλδα ἠσθμαίνει τεταραγμένη· ἡ Ἀγγελίνα ἀπ' ἐναντίας, ἔστατο ἥρεμος καὶ γαλήνιος· ἀλλ' ἀμφοτέραι ἦσαν ὠχραί.

— Ἀγγελίνα !... ἀνέκραξεν ἡ Βάλδα. Ἄ ! μὲ κατετρόμαξας ! Ἀφῆκα λοιπὸν τὴν θύραν ἀνοικτήν ; . . . Μήπως πάσχεις ;

1. Ἰδε εἰκόνα φύλλου 560.

Ἡ Ἀγγελίνα ἐπωφελήθη τῆς δευτέρας ἐρωτήσεως, ὅπως ἀποφύγη ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν πρώτην.

— Ναί, δὲν αἰσθάνομαι τόσο καλὰ.

— Τί ἔχεις; εἶπεν ἡ Βάλδα ἀνήσυχος, περιπτυσσομένη διὰ τῶν βραχιόνων τὴν θυγατέρα αὐτῆς.

— ὦ! δὲν θὰ ἦνε τίποτε. Ὀλίγη κούρασις μόνον. Δὲν εἶχον εἰς τὸ δωμάτιόν μου τίποτε δροσιστικόν. Εἶδον φῶς εἰς τὸ δωμάτιόν σου καὶ ἤλθον. Ναί, σὲ βεβαιῶ, εἶνε ἀπλὴ ἀδιαθεσία.

— Ἀπὸ τινων ἡμερῶν, εἶπεν ἡ Βάλδα, δὲν σὲ εὐρίσκω, εἶνε ἀληθές, κατὰ τὴν συνήθειάν σου... Εἶσαι κάτω-χρος.

— Καὶ σὺ ὡσαύτως, εἶσαι ὠχρά, ἀγαπητὴ μου μητέρα! σὲ ἐτρόμαξα. Σὲ ἔκραξα ἐν τοσοῦτῳ εἰσερχομένη εἶπον: Μητέρα!... Δὲν με ἤκουσες λοιπόν.

Εἶχε παρασκευάσει τὸ μάθημα αὐτῆς, ὠμίλει μετὰ τόνου φυσικωτάτου.

Ἐπανέλαβε, προσβλέπουσα τὸ ἀνοικτὸν μεῖναν κιβώτιον:

— Ἰδοὺ ὠραιότατη ζάχαρις.

Καὶ ἡ Βάλδα ἐπ' ἱσῆς ἔσχε καιρὸν νὰ συνέλθῃ εἰς ἐαυτήν. Δὲν ἔκλεισε πλέον τὸ κιβώτιον· ἀπήντησεν ἀφελέστατα:

— Μάλιστα, δὲν ἔχει οὕτω, ἡ ζάχαρις αὕτη εἶνε θαυμασία. Εἶνε γνησία, ἐκ ζαχαροκαλάμου ζάχαρις καὶ τῆς πρώτης ἐκλογῆς, τὴν ὁποίαν ἔφερα ἐκ τῆς Βρασιλίας! Ἡξεύρεις, Ἀγγελίνα, ὅτι εἰς τὴν Ἰαλλίαν ἡ ἀληθὴς τοῦ ζαχαροκαλάμου ζάχαρις εἶνε μῦθος. Τὴν εἶχον κρύψει εἰς τὴν πυξίδα ταύτην, ἡ ὁποία ἦτο κενή. Καὶ ἔπειτα ἐλησμόνησα καὶ ζάχαριν καὶ πυξίδα. Τὰς εὐρίσκω τώρα κατὰ τύχην.

— Ποτὲ δὲν εἶδον τόσο λευκὴν ζάχαριν!

Καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα.

— Μοὶ ἐπιτρέπεις νὰ λάβω δύο τρία τεμάχια;

Ἡ Βάλδα ἐπελάθετο ἐαυτῆς.

— ὦ! ὄχι! ἀνέκραξεν.

Ἐκλείσε σφοδρῶς τὸ κιβώτιον καὶ ἔθηκεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν βραχίονα. Δὲν ἦτο δὲ πλέον ὠχρά μόνον, ἀλλ' ἐγένετο πελιδνή.

— Ἰδέτε τὴν φιλόργυρον αὐτὴν μητέρα, ἡ ὁποία ἀρνεῖται ὀλίγην ζάχαριν εἰς τὸ τέκνον τῆς! εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα.

Ἡ Βάλδα προσεπάθησε νὰ γελάσῃ.

— Ναί, ὑπετονθόρισε, εἶνε παιδαριῶδες, δὲν εἶνε ἀληθές;... Ἡ ζάχαρις αὕτη, τὴν ὁποίαν ἔφερα ἐκ τῆς χώρας μου... Γελάς... Ὅχι, εἶνε πολὺ παράλογον! καὶ δὲν θέλω νὰ με χλευάζῃς, δεσποσύνη!

— Καλὰ, καλὰ, εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα, φύλαξέ την διὰ τὸν ἑαυτὸν σου μόνον, τὴν πολὺτιμόν σου ζάχαριν, φίλαυτος μήτηρ!

Συγχρόνως δὲ διενόητο:

— Ὅχι ἦνε δηλητηριασμένη ζάχαρις!

Ἡ Βάλδα ἐπανέλαβε.

— Ναί, ἀρετὰ παιδαριῶδες! πῆγαινε νὰ κατακλιθῇς θὰ σὲ συνοδεύσω.

— Εἶνε περιττόν, εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα.

— Καὶ μάλιστα, ἐδῶ, εἰς τὴν ἰδικήν μου κλίνην.

Καὶ μετέβη πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ δροσιστικοῦ ποτοῦ· ἡ Ἀγγελίνα κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἔρριπτεν ἀδιάφορον κατ' ἐπιφάνειαν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ ἐπίπλου, καὶ ἐνεχάραττεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας· τὸ στέλεχος τῆς κλειδῆς τοῦ κομβίου, τὸν ἄρμόν τοῦ ἐλατηρίου, τὴν ρωγμὴν τοῦ καλύμματος, ὅθεν ἐξήρχοντο συνεπτυγμένοι χάρται, οἵτινες ἦσαν αἱ ἀντιγραφεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ Ροβέρτου.

Ἡ Βάλδα, φέρουσα ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν φιάλην καὶ περι-

βάλλουσα τὴν ὀσφὺν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἐβάδισε μετ' αὐτῆς μέχρι τῆς θύρας.

— Πῶς! ἡ θύρα εἶνε κλεισμένη! εἶπε. Πῶς λοιπὸν εἰσῆλθες;

— Ἀπὸ τοῦ κομωτηρίου, εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα.

— Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ θύρα! Ἡ τοῦλάχιστον ἡ θύρα εἶνε κλεισμένη.

— Ἄ! χθὲς ἔπεσε τὸ γείσωμα, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει διὰ τὰ ἐνδύματα καὶ τὸ κλεῖθρον ἀπεσπάσθη. Δὲν σὰς το εἶπον;

— Ὅχι, δι' ὅλου.

— Εἰσῆλθον λοιπὸν ἀπὸ ἐκεῖ τὸ πρῶτ'· δὲν τὸ εἶχες ἐννοήσει λοιπόν; — Καὶ μάλιστα πολὺ στενοχωροῦμαι, διότι δὲν ἔχω μέρος νὰ κρεμῶ τὰ φορέματά μου! Παρεκάλεσα τὴν Θηρεσίαν νὰ φωνάξῃ τὸν ξυλουργὸν διὰ νὰ θέσῃ αὐτὸ εἰς τὴν θέσιν του· δὲν ἤλθεν ἀκόμη. Ὅχι ἔλθῃ αὐριον τὸ πρῶτ'.

Τούτων οὕτως, ἄνευ ἀνησυχίας καὶ δισταγμοῦ, λεγομένων, ἡ Ἀγγελίνα εἰσῆρχετο μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ ἤρχιζεν ἐκδυομένη.

Ἄν, κατὰ τὴν πρώτην στιγμὴν, ἡ Βάλδα κατελήφθη ὑφ' ὑπονοίας τινὸς καὶ εἶπε: Παράδοξον! μετ' ὀλίγον ἐνεκαρδιώθη ὑπὸ τοῦ εἰλικρινοῦς τόνου καὶ τῆς ὁμοιολήθους ἐξηγήσεως τῆς Ἀγγελίνας, καὶ εἶπε μᾶλλον: Εἶνε μικρὰ περίεργος!

Ἀμα ἡ Ἀγγελίνα κατεκλίθη, τῇ ἔδωκε νὰ πῇ τὸ δροσιστικὸν ποτόν, ἐτακτοποίησε τὸ προσκεφάλαιον, καὶ παρεξέτεινεν ἐκατέρωθεν τὰ ἐπικλινάτια καλύμματα.

— Εἶσαι καλλίτερα; εἶπε καλύπτουσα αὐτὴν διὰ φιλημάτων· εἶσαι καλὰ;

— Ναί, μητέρα, σχεδὸν καλὰ, εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα.

— Καὶ δὲν ἔχεις τίποτε, τὸ ὁποῖον σὲ θλίβει, ἀλήθεια; δὲν λυπεῖσαι.

— Ἄ, ὄχι· διατί νὰ λυποῦμαι;

— Νομίζεις λοιπὸν ὅτι εἶσαι εὐτυχής;

— Ὅσον εἶνε δυνατόν εὐτυχής.

— Πῶς τὸ λέγεις! Ἡμπορεῖς νὰ γείνης τόσο εὐτυχής, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος εἰς τὸν κόσμον, καὶ θὰ γείνης, ἀκουσον!

Μεῖδιμα ὀλίγον πικρὸν ἀνέτειλεν ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς Ἀγγελίνας, ἀκουσίως αὐτῆς.

— Νὰ ἦνέ τις εὐτυχής, ἐστέναξε, δὲν εἶνε πάντοτε εὐκολον.

— Δὲν εἶνε πάντοτε εὐκολον, ἀλλ' εἶνε πάντοτε δυνατόν. Ὅχι γείνης εὐτυχής, σοὶ λέγω! θὰ γείνης πλουσία...

— Πλουσία! ἔ! καὶ πῶς θὰ γείνω ποτὲ πλουσία!

— Ὅχι γείνης.

— Σχεδὸν δὲν τὸ πιστεύω!

— Τὸ πιστεύω ἐγώ, καὶ τὸ πιστεύω, διότι θὰ τὸ πραγματοποιήσω.

— Ὅπως δήποτε, εἰς τὰ πράγματα τῆς καρδίας, τί εἴμπορεῖ νὰ κάμῃ ὁ πλοῦτος;

— Ὅ,τι θέλει.

— Δύναται νὰ κάμῃ ὥστε νὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σὲ λέγω μητέρα! ἐνώπιον ὧν;

— Ναί, βεβαίως! ἀνέκραξεν ἡ Βάλδα περιπτυσσομένη αὐτὴν μετὰ παραφορᾶς· ναί, θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν μεγαλοφώνως θὰ με κράξῃς μετὰ γλυκὺ αὐτὸ ὄνομα! — Ἀλλ' ἂς μείνωμεν ἕως ἐδῶ, αὐτὸ τὸ ἐσπέρας· δὲν θέλω νὰ σὲ ἐνοχλῶ... Κοιμήσου ὑπὸν γλυκύν, λατρευμένη ἀγγελί μου. Καὶ ἂν ὄνειροπολῇς τι ὥρατον, καλὸν καὶ εὐτυχές, εἰπὲ καθ' ἑαυτήν, ὅτι τὸ ὄνειροπόλημα αὐτό, οἷον δήποτε καὶ ἂν ἦνε, θὰ πραγματοποιηθῇ· διότι ἔχεις μητέρα, ἥτις σὲ ἀγαπᾷ θερμῶς, περιπαθῶς· ἥτις σὲ ἀγαπᾷ μεθ' ὅλης τῆς ἰσχύος ἀπείρου στοργῆς.

— Ἐν τοσοῦτῳ δὲν με ἀγαπᾷς πολὺ! εἶπεν ἡσύχως ἡ Ἀγγελίνα.

ΚΒ

Ὁ Ροβέρτος προτρέχει τῶν πραγμάτων.

Ὁ Ροβέρτος, ὀλίγας τινὰς ἡμέρας μετὰ τὴν πρώτην ἰατρικὴν συμβουλὴν αὐτοῦ, μετέβη εἰς τῆς κυρίας Μαρουσσέ, καὶ εὗρεν αὐτὴν πολὺ καλλίον ἔχουσαν.

— Ἀρά γε τὸ φάρμακόν σας, διδάκτωρ, μὲ ὠφέλησε τόσον πολὺ! τῷ εἶπε· νομίζω ὅμως ἐν τοσοῦτῳ ὅτι μὲ ἐνίσχυσαν ἔτι μᾶλλον οἱ καλοὶ καὶ ἐνθαρρυντικοὶ λόγοι σας.

— Ἐπανίδετε τὸν κύριον Δὲ Μοζιρόν; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος. Πῶς εἶνε;

— Πάντοτε ὁ αὐτός, ρεμβώδης καὶ ἀσχολημένος. Εἶπεν ὅτι εἶνε ἀπερροφημένος ὑπὸ τινος μεγάλης ἐπιχειρήσεως, ὅχι τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθείσης· εἶνε βυθισμένος εἰς σκέψεις περὶ ἰδρυομένης τινὸς ἐταιρείας, τῆς ὁποίας ὁ κύριος Δὲ Σερζύ, ὁ βουλευτής, θὰ ᾔηνε πρόεδρος.

— Εἶνε ἀληθές, εἶπεν ὁ Ροβέρτος· ἀνηγγέλθη τοῦτο διὰ τῶν οἰκονομολογικῶν ἐφημερίδων. Μήπως ἐζήτησε νὰ καταθέσῃτε καὶ ὑμεῖς χρήματα εἰς αὐτήν;

— Ὅχι, γνωρίζει καλῶς ὅτι δὲν ἔχω κεφάλαια, τὰ ὁποῖα δύναμαι νὰ διαθέσω. Ὅσον διὰ τὰ εἰσοδήματά μου, εἶνε λίαν περιωρισμένα τώρα καὶ αὐτά. Διὰ νὰ μὴ κρύψω δὲ τίποτε ἀφ' ὑμῶν, ὁ κύριος Δὲ Μοζιρόν μοι ἔδωκεν ἐν τούτοις νὰ ἐννοήσω ὅτι, ἀφοῦ εἶνε βέβαιος περὶ τῆς δυνατῆς ἀποτίσεως τῶς ὀφειλομένων μοι, θὰ συνομολογήσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας παρ' ἐμοῦ νέον δάνειον μερικῶν γραμματίων χιλιαφράγκων.

— Ὡρεῖτε, ἀγαπητὴ κυρία, ν' ἀρυσθῇτε θάρρος νὰ τὰ ἀρνηθῇτε.

— Θὰ τὸ εὕρισκον, ἐπανελάβην ἡ Ὀκταβία, ἂν εἴσθε εἰς θέσιν ὑμεῖς νὰ μοι δώσητε, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον σαφῆ τὴν βεβαιότητα αὐτὴν τῆς προδοσίας του, τὴν ὁποῖαν ἐπιθυμῶ, τώρα, σὰς ὁμολογῶ, ὀλιγώτερον ἢ ὅσον καὶ τὴν φοβοῦμαι.

— Θὰ δώσω εἰς ὑμᾶς αὐτὴν μετ' ὀλίγον· μέινετε ἡσυχος· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ κάμετε δοκιμὴν. Ἐπιμένω νομίζων ὅτι ἡ ἐν τῇ ἐξοχῇ διαμονή σας, εἶνε ἐπωφελὴς καὶ ἀναγκαία διὰ τὸ τέκνον σας· μήπως ὁ κύριος Δὲ Μοζιρόν ἀνθίσταται εἰς τοῦτο;

— Ὅχι ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων, ἀλλοίμονον! Ἀλλά, — ἔδωκα νὰ ἐννοήσῃτε αὐτό, — ἤθελε νὰ μὲ ἀπομακρύνῃ τότε ἀμέσως. Ἐσκόπευε νὰ ταξειδεύσῃ μαζύ μου τὴν ἄνοιξιν· προφασίζεται σήμερον ὅτι αἱ ὑποθέσεις του τὸν κρατοῦσιν εἰς Παρίσιους· ἀλλὰ μὲ βιάζει πολὺ ν' ἀναχωρήσῃ μόνῃ μετὰ τοῦ υἱοῦ μου, ἐπὶ τινὰ καιρὸν, εἰς τὰ λουτρά, εἰς τὴν Ἐλβετίαν ἢ εἰς τὰ Πυρναῖα. Ἰδοῦ, εἶπε, τί πραγματικῶς θὰ μὲ ὠφελήσῃ. Ὅσον διὰ τὴν διαμονὴν μου πέρα τῶν Παρισίων, ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος προκυμαίας τοῦ Βολταίρου καὶ τοῦ κήπου τοῦ Κεραμεικοῦ εἶνε ἐπίσης καλός, καὶ ὅτι ἀφ' ἑτέρου, ἀφοῦ ἡ προκυμαία τοῦ Βολταίρου δὲν εἶνε ἀκόμη κανονικὴ, θὰ τῷ ᾔητο ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ καταναλίσκῃ πλέον τῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας κατὰ τὴν μετάβασιν καὶ τὴν ἐπιστροφήν, ὅπως μὲ ἐπισκέπτεται εἰς Μεδὼν ἢ εἰς Villed'Avray.

— Ἐστὼ, ἐπανελάβην ὁ Ροβέρτος· κατὰ ποῖαν ὥραν συνηθίζει νὰ ἔρχεται;

— Πάντοτε μετὰ μεσημβρίαν, ἀπὸ τὰς δύο μέχρι τῶν ἑξ.

— Καλῶς· θὰ σὰς περιμένῃ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ὑπηρετίας, καὶ ὑμεῖς θὰ ἐπανερχεσθε τὴν ὥραν αὐτὴν εἰς Παρίσιους ἐκ τῆς Villed'Avray ἢ τῆς Μεδὼν. Θὰ ἔχετε τοῦλάχιστον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρόνου, θὰ ἀναπνήτε τὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς, καὶ ὁ υἱός σας θὰ ἔχῃ ὅλον τὸν καιρὸν. Δύναται ὁ κύριος Δὲ Μοζιρόν νὰ ἀντείπῃ εἰς τοῦτο;

— Νομίζω.

— Εἰπέτε λοιπὸν εἰς αὐτὸν περὶ τούτου. Καὶ ἂν σὰς ἐρωτήσῃ τίς συνεβούλευσεν ὑμᾶς νὰ προτιμήσῃτε διὰ τὴν ὑγείαν σας τὴν ἐξοχὴν τῶν Παρισίων, εἰπέτε τῷ, σὰς παρακαλῶ, ὁ διδάκτωρ Ροβέρτος.

— Ὁ κύριος Δὲ Μοζιρόν ἀγνοεῖ ὅτι ὁ κύριος Δουραντέλ δὲν εἶνε ἐδῶ, ἐπανελάβην ἡ Ὀκταβία· μοι ἐπιτρέπετε λοιπὸν νὰ τῷ εἰπῶ τὸ ὄνομά σας;

— Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι σὰς παρακαλῶ δι' αὐτό, εἶπεν ὁ Ροβέρτος. Δι' αὐτοῦ θὰ δυνηθῇ, νομίζω, νὰ ὠριμάσῃ τὸ ζήτημα...

— Τί θέλετε νὰ εἰπῶ; ἠρώτησεν ἡ Ὀκταβία. Ὁ φίλος ἡμῶν Δουραντέλ ἐφοβεῖτο, τὸν εἶδον καλῶς, ὅτι δι' αὐτὸν ἦτο δυνατός κίνδυνος, καὶ ἂν ἀκόμη ἐπεχειρεῖ καθαρὰς ἠθικὴν παρέμβασιν. Δὲν ἔλαβον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξαγάγῃ αὐτὸν τῆς ἀπάτης του· ἀλλ' εἰς ὑμᾶς, διδάκτωρ, δύναμαι καὶ ὀφείλω νὰ εἰπῶ ὅτι δὲν θὰ ἐκθέσω οὔτε αὐτὸν οὔτε ὑμᾶς, καὶ ὅτι...

— Οὐδὲ λέξιν περιπλέον ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀγαπητὴ κυρία, διέκοψεν ὁ Ροβέρτος· οἱ κίνδυνοι, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ περιέπιπτον ἐκ μέρους τοῦ κυρίου Δὲ Μοζιρόν, δὲν προέρχονται ἐξ ὑμῶν· λοιπὸν μὴ διστάσῃτε νὰ προσφέρητε τὸ ὄνομά μου. Ἐπιμένω εἰς τοῦτο, διότι ἐπιθυμῶ ὥστε ἡ θέσις μου ἀπέναντι αὐτοῦ νὰ ᾔηνε πάντοτε καθαρὰ καὶ σαφής· ἰδοῦ διὰ τί σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ κρύψῃτε εἰς αὐτὸν ὅτι ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προσφέρω πρὸς ὑμᾶς τὰς περιποιήσεις μου — καὶ μάλιστα τὰς συμβουλὰς μου, διαρκούσης τῆς ἀπουσίας τοῦ διδάκτορος Δουραντέλ.

— Καὶ δὲν θὰ μοι ἐξηγηθῇτε;

— Δὲν ἔφθασεν ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ δυνηθῶ νὰ σὰς εἰπῶ τὰ πάντα, ὡς ὑμεῖς μοι εἶπετε τὰ πάντα. Λάβετε τὴν καλὸσύνην νὰ μοι ἐπιτρέψῃτε νὰ φυλάξω ἀκόμη πρὸς ὑμᾶς ἐπιφύλαξιν τινὰ, καὶ ἐν τούτοις νὰ ἐξακολουθῶ ἀπολαύων τῆς ὑμετέρας ἐμπιστοσύνης.

— Ἐμπιστοσύνης τυφλῆς, ὡς φαίνεται, εἶπεν ἡ Ὀκταβία μειδιῶσα. Λοιπὸν θὰ σὰς δώσω αὐτὴν, ὅσον ἀπαιτεῖται· καὶ θὰ ὑποτάσσομαι πάντοτε εἰς τὰς ὑμετέρας διαταγὰς, ἀγαπητὴ διδάκτωρ.

Ἡ Ὀκταβία τῷ ὄντι, ἀναμφιβόλως ἔπραξε πᾶν ὅ,τι παρ' αὐτῆς ἀπήτησεν ὁ Ροβέρτος· διότι κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μοζιρόν μετέβη καταστενωχωρημένος εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ.

Ἡ Βάλδα ἐπὶ λέξει τινί, χαμηλοφώνως ὑπ' αὐτοῦ λεχθεῖσα, ἀπέπεμψε τὴν Ἀγγελίαν, ἥτις εὕρισκετο μετ' αὐτῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ.

— Τί ἔχετε λοιπὸν; ἠρώτησε τὸν Μοζιρόν, ἀφοῦ ἔμειναν μόνοι· φαίνεσθε λίαν τεταραγμένος; Συνέβη τίποτε νέον;

— Τίποτε νέον, ναί! Ὁ κύριος διδάκτωρ Ροβέρτος κάμνει ἀκόμη τὰ ἰδικά του! καὶ ἰδοῦ ὅτι σκέπτεται καὶ ἄλλοθεν νὰ παρέμβῃ εἰς τὴν πορείαν μου.

Τότε διηγήθη τῇ Βάλδᾳ τὴν μετὰ τῆς κυρίας Μαρουσσέ σχέσιν αὐτοῦ, ἣν ἴσως δὲν ἠγνόει καὶ αὐτή. Ὁμολόγησεν ὅτι ἀπηύδῃ ἐκ τοῦ ἔρωτος ὥραιας χήρας, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ὁμιλήσῃ αὐτῇ περὶ τῶν ὑποχρεώσεων, ἃς πρὸς αὐτὴν εἶχεν.

— Ὅθεν, προσέθετο, ὁ διδάκτωρ Ροβέρτος κατάρθωσε νὰ γείνῃ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἰατρός αὐτῆς, καὶ μάλιστα, τὸ ὁποῖον ὑπώπτευν, ὁ σύμβουλος τῆς ἐγκαταλελειμμένης!

Ἡ Βάλδα ἐσκίρτησεν ἀνεπαισθῆτως, ἀλλὰ πάραυτα ἐκρατήθη.

— Ἐχετε νὰ φοβησθε τίποτε ἀπὸ τὴν γυναῖκα αὐτὴν; ἠρώτησε τὸν Μοζιρόν.

— Τίποτε ἀπολύτως· καὶ ὁ κύριος κόμης Δὲ Σερζύ δὲν εἶνε κοινὸς ἄνθρωπος, πτοούμενος ἐκ σχέσεως, κατὰ τὰ τρία τέταρτα ἐκλιπούσης καὶ διακοπείσης. Ἀλλ' εἶμαι

σχεδὸν εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν δυσηρεστημένος κατὰ τῆς ἀναμίξεως τοῦ κυρίου Ροβέρτου εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν.

Ἡ Βάλδα ἐπὶ τινὰ στιγμήν ἔστη σιωπηλὴ, ἔπειτα ὑψοῦσα τὴν κεφαλὴν :

— Δὲν ἤλθετε, συμπεραίνω, νὰ ζητήσητε παρ' ἐμοῦ συμβουλὴν ; εἶπε ψυχρῶς· αἱ γυναῖκες δὲν εἶνε πάρα πολὺ καλοὶ κριταὶ τοιούτων ὑποθέσεων, καὶ γνωρίζετε προφανῶς καλλίτερον ἐμοῦ ὅ,τι ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει ὀφείλετε νὰ πράξητε.

— Γνωρίζω ὅτι εἰμαι σφόδρα ἐξωργισμένος, εἶπεν ὁ Μοζιρόν, γνωρίζω ὅτι ὁ ἱατὸς αὐτὸς τῶν καρδιῶν ἀρχίζει νὰ μὲ κάμνῃ νὰ χάσω τὴν ὑπομονήν μου...

Ἡ Βάλδα ἔκαμε χειρονομίαν, ὡς εἰ ἔλεγε :

— Καὶ τί περιμένεις λοιπόν ;

— ... Καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπομονὴ αὕτη, ἡ ὁποία οὐδέποτε ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ἀρχοῦσα ἀρετὴ, ἡδύνατο νὰ μὲ ἐγκαταλείψῃ, ἐξηκολούθησεν ὁ Μοζιρόν, ἐνόμισα καθήκόν μου νὰ σὰς θέσω ἐνήμερον τῶν διατρεχόντων.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Βάλδα μετ' ἀδιαφορίας, ἀλλὰ δὲν θὰ ὤφειλον πρὸς ὑμᾶς ὀλιγωτέραν χάριν, ἂν μὲ ἀφίνετε ἐν ἀγνοίᾳ. — Ἐπιτρέπετε νὰ καλέσω τὴν ἀνεψιάν μου ; προσέθετο σύρουσα τὸν θώμιγγα τοῦ κωδωνίσκου.

Ὁ Μοζιρόν ἠγέρθη.

— Θὰ συναντηθῇτε τὸ ἑσπέρας ; ἠρώτησεν αὐτὸν ἡ Βάλδα.

— Ὅχι, ὅχι τὸ ἑσπέρας, εἶπεν ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα αὐτῆς· ὁ κύριος Δὲ Σερζὺ καὶ ἐγὼ πρόκειται νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὴν Πιστωτικὴν. Ἀλλ' αὐριοῖν εἶνε ἡμέρα τῆς ἐσπερίδος σας καὶ θὰ ἔλθω.

ΚΓ'

Τίς ὁ προκαλέσων ;

Τὴν ἐπαύριον ὁ Μοζιρόν ἦλθεν ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς κυρίας Δὲ Σερζὺ.

Ἵπῃρχε τὴν ἑσπέραν ἐκείνην πολλὸς κόσμος συνηγμένος. Πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων, οὓς σπανιώτατά τις ἔβλεπεν ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Σερζὺ, εἶχον ἔλθει· μεταξύ ἄλλων καὶ δύο φίλοι τοῦ κυρίου Δὲ Μοζιρόν, ἀνεψιὸς ἐνὸς τῶν πρώτων τυχοδιωκτῶν τῆς μοναρχίας, καὶ νέος τις ὑποκόμης περίφημος διὰ τὴν χάριν, μεθ' ἧς διηύθυνε τὸ κοτιλλιὸν εἰς τὸ Κεραμεικόν.

Ὁ Ροβέρτος ἀφίκετο ὀλίγα λεπτὰ πρὸ τῶν ἑνδεκά. Δὲν ἤξευρεν ὅτι τινὲς τῶν φοιτητῶν τῆς αἰθούσης ἐζήτουν αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματός καὶ δὲν εἶδεν αὐτοὺς δι' ὅλου κατ' ἀρχάς· ἔμαθε δὲ ὅτι ὁ Λουκιανὸς εὐρίσκετο κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν εἰς τὸ καπνιστήριον μετὰ τινων φίλων αὐτοῦ.

Ὁ Ροβέρτος μετέβη ὅπως χαιρετίσῃ τοὺς οἰκοδεσπότας.

Ἡ Βάλδα ἐφάνη αὐτῷ χαριστετέρα ἢ πρότερον.

Ἐπλησίασεν αὐτῇ μεθ' ὕψους δηλοῦντος ὅτι ἐθεώρει αὐτὸν ὡς τὸν μόνον τοῦ Λουκιανοῦ φίλον.

Διὰ τί δὲν ἤρχετο πλὴν τῆς ἐπισήμου πέμπτης ; διὰ τί δὲν ἤρχετο ποτὲ νὰ γευμασίῃ ; αὐτὴ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ τὴν ἀκόλουθον πέμπτην, καὶ ἐπέμενε μέχρις οὗ ὁ Ροβέρτος ὑπέσχετο αὐτό.

Ὁ Ροβέρτος ἔπειτα διηυθύνθη πρὸς τὴν Λουκίαν· ἀλλ' αὕτη ὠμίλει μετὰ δύο ἄλλων νεανίδων φίλων αὐτῆς, καὶ ἀσημάντους μόνον λέξεις μετ' αὐτῆς ἡδυνήθη νὰ ἀνταλλάξῃ.

Συνήντησεν αὐτῷ διαβαίνοντι ἡ Ἀγγελίνα. Ἐτεῖνε πρὸς αὐτὸν τὴν μικρὰν χεῖρά της, καὶ ἐφάνη αὐτῷ ὅτι ἔτρεμεν ὀλίγον.

Ἐφάνετο ἡ νεᾶνις τεταραγμένη καὶ συγκεκινημένη, ὡς

εἰ εἶχε νὰ εἴπῃ αὐτῷ τι καὶ δὲν ἤξευρε πῶς νὰ γνωστοποιήσῃ αὐτῷ τοῦτο.

— Ὁ κύριος Δὲ Μοζιρόν εἶνε ἐκεῖ, εἶπε τέλος· τὸν εἰδετε ;

— Ἰσως... δὲν ἤξεύρω... εἶπεν ὁ Ροβέρτος.

— Ἐνθυμεῖσθε τί σας εἶπον ἄλλοτε ; Εἶνε ἀνθρωπος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ προφυλάττησθε, ὁ κύριος Δὲ Μοζιρόν ! εἶνε ἀνθρωπος πάρα-πολὺ κακός.

— Νομίζετε ; εἶπεν ὁ Ροβέρτος μειδιῶν.

— Ναί, ναί, εἰμαι βεβαία. Μήπως δὲν ἔχετε καὶ ὑμεῖς περὶ αὐτοῦ τὴν αὐτὴν γνώμην ;

— Τὴν αὐτὴν γνώμην ; ... εἶπεν ὁ Ροβέρτος, λαμβάνων τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἡ γνώμη μου εἶνε ὅτι συνεχνοῖτε κατὰ πάντα τὴν ἀγνότητα παιδίου μετὰ πάσης τῆς τρυφερότητος τῆς καρδιάς γυναικός· ἰδοὺ ποία εἶνε ἡ γνώμη μου.

Ὁ Ροβέρτος ἔθλιψε τὴν χεῖρα τῆς Ἀγγελίνας καὶ ἀπεμακρύνθη.

Τὸν παρηκολούθησε διὰ βλέμματος πλήρους ἐκστάσεως καὶ ἀνησυχίας. Οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ καπνιστήριον, ἐν ᾧ εὐρίσκετο ὁ Λουκιανός.

Οἱ φίλοι τοῦ Λουκιανοῦ δὲν ἦσαν βεβαίως τόσον προκεχωρημένοι εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν ὅσον ὁ Ροβέρτος· ἀλλ' ἦσαν πολὺ περισσότερον τῶν φίλων τοῦ κυρίου Δὲ Σερζὺ. Ὁ Ροβέρτος μάλιστα εὗρεν ἐκεῖ μετ' εὐχαριστήσεως ἓνα τῶν πολιτικῶν ὁμογενωμένων αὐτῷ, τὸν Λουδοβίκον Δὲ Μαρβεζόλ, νέον δικηγόρον μεγάλων προτερημάτων, ὅστις ὑπῆρξεν ἀρχαιότερος φίλος τοῦ Λουκιανοῦ, ὡς συμμαθητῆς ἐν τῇ Σχολῇ, καὶ ὅστις νῦν εἰργαζέτο ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ κυρίου Ὁδριόν, τοῦ φίλου τῆς κυρίας Μαρουσσέ.

Ὁ Ροβέρτος μετὰ τῶν τεσσάρων ἢ πέντε καπνιστῶν, ἐνόμιζεν ἑαυτὸν εὐρισκόμενον ἐν τῷ μέσῳ συμπαθείας καὶ ἀγχινοίας. Ἀλλὰ μόλις παρήλθον δύο λεπτὰ τῆς ὥρας μετὰ τὴν εἰς τὸ καπνιστήριον εἰσοδόν του καὶ εἰσέβαλεν ὁμιλος μιγάνδων ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους.

Ὁ Μοζιρόν εἰσῆλθεν ὀπισθεν αὐτῶν, ὁμιλῶν μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ χορευτοῦ ὑποκόμης.

Ὁ Λουκιανὸς ἅμα ἰδὼν αὐτοὺς ἔδρανε τὸ χεῖλος αὐτοῦ, καὶ ἐφάνη φθονήσας πῶς αὐτοὺς διὰ τὴν θέσιν, ἣν κατέλαβον. Ἀλλ' οὐδεὶς ἡδύνατο νὰ εἴπῃ αὐτοῖς τι· ἀφ' οὗ εἰσῆλθον, θὰ καπνίσωσιν.

Ὁ Ροβέρτος ἦλθε νὰ ἀνάψῃ τὸ σιγάρον, καὶ ὠμίλει γελῶν μετὰ τοῦ Λουδοβίκου Δὲ Μαρβεζόλ.

Ὁ Μοζιρόν μετέβη νὰ καθήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντήρος, ἀκριβῶς ἀπέναντι αὐτοῦ, κεχωρισμένου ὑπὸ μόνῃς τῆς τραπέζης.

Ἡ ἔλευσις τῶν νεηλύδων ἔρριψε ψυχρότητα τινα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.

— Συγγνώμην, κύριοι ! εἶπεν ὁ ὑποκόμης, μήπως σας διεκόψαμεν ;... Συνωμιλεῖτε ;...

— Ὁμιλεῖτε περὶ πολιτικῶν Ἰσως ; εἶπεν ὁ ἀνεψιός.

— Ποσῶς, εἶπεν ὁ Λουκιανός.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, εἶπεν ὁ ὑποκόμης, ἂν ὠμιλεῖτε περὶ πολιτικῶν, δύνασθε νὰ ἐξακολουθήσητε. Σας βεβαίῳ μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι ἀποβαίνει ὁσημέραι εὐκολώτερον νὰ ἀκούῃ τις, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ἀνθρώπων σπουδαίων, ἀπὸ τινων ἐτῶν τὰς μάλλον ἀντιθέτους γνώμας.

— Καὶ πρῶτον ὑμεῖς, Ἐκτωρ, εἶπεν εἰς τῶν νεηλύδων, ὑμεῖς εἰσθε ἐκ τῶν φιλελευθέρων !

— Δὲν γνωρίζω, εἶπεν ἀφελῶς ὁ χορευτής, γνωρίζω μόνον ὅτι δὲν εἰμαι ἐκ τῶν συντηρητικῶν.

— Ὁ Ἐκτωρ ἔχει δίκαιον, ἐπανελάβε σοβαρῶς ὁ ἀνεψιός, δὲν θὰ ὑπάρχωσι μετ' ὀλίγον χρώματα, θὰ ὑπάρχωσι μόνον ἀποχρώσεις. Προσεγγίζουσιν, ἰδρύνονται. Στοιχηματίζω ὅτι, ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἀπὸ σήμερον, ἐν τῇ Γαλλίᾳ μόνον μοναρχικοὶ θὰ ὑπάρχωσι. — Ναί, ναί, κινεῖτε τὴν κεφαλὴν, κύριε Δὲ Μαρβεζόλ. — Ἰδέτε ! ἤδη οἱ ἀρ-

χατοὶ κοινοβουλευτικοί, οἱ συνταγματικοὶ ἤλθον πρὸς ἡμᾶς προθύμως. Ἀρκεῖ νὰ διαρκέσῃ τι ὅπως ἀπορροφήσῃ. Θὰ ἴδῃτε! ἡ ἡμέρα δὲν εἶνε πολὺ μακράν, σὰς ἀπαντῶ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ δημοκρατικοὶ θὰ παρακαλέσωσι νὰ συνενωθῶσιν...

— Ἡξεύρω μάλιστα ἀπὸ τοῦδε τινὰς, οἱ ὅποιοι θὰ παρακαλέσωσι νὰ συνενωθῶσιν! εἶπε μετὰ βραδείας καὶ ἐντόνου φωνῆς ὁ Μοζιρόν, ὅστις δὲν εἶχεν ἔτι προφέρῃ λέξιν.

Ὁ ὑποκόμης ἐφαίνετο ὅτι εὐρίσκετο ἐκεῖ ὅπως ἀπαντᾷ τῷ Μοζιρόν, καὶ ἔσπευσε προθύμως νὰ ἐπαναλάβῃ μετὰ τινος ἐκπληξέως καὶ περιεργίας σφόδρα ἐπιτετηδευμένων:

— Πῶς; . . . δημοκρατικοὶ τινες ἐπιθυμοῦσι συνένωσιν μεθ' ἡμῶν; . . . Τί ἐννοεῖτε, Μοζιρόν;

— Ἐννοῶ ὅτι, ὑπέλαβεν ὁ Μοζιρόν, γνωρίζω ἓνα δημοκρατικόν, ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν προσπαθεῖ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς μίαν τῶν μεγαλειτέρων καὶ ἐντιμοτέρων οἰκογενειῶν τῆς ἡμετέρας τάξεως, καὶ ὅστις, ἐξεληθὼν, ἀγνωστον πῶς, ἐκ τῶν κατωτέρων στρωμάτων τῆς κοινωνίας, ἀγωνίζεται παντοίοις τρόποις διὰ μέσων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον φανερῶν, νὰ ἐξαπατήσῃ καὶ νὰ συζευχθῇ μίαν τῶν εὐγενεστέρων καὶ πλουσιωτέρων κληρονόμων. Θὰ ὁμολογήσῃτε καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητέ μοι Ἐκτωρ, ὅτι τὸ νὰ ἀφήσῃ τις νὰ διέλθῃσι ἀπαράτηρητοι τοιαῦται αὐθάδεια, θὰ ἦτο ὡς νὰ ἀπώθει ἰσως ὀλίγον μακρὰν τὴν ἀνοχὴν, πρὸς χάριν τῆς συγχωνεύσεως τῶν κομμάτων.

— Μὰ τὸν Θεόν, βέβαια! εἶπε γελῶν ὁ ὑποκόμης, καὶ δὲν προχωρῶ ἕως ἐκεῖ!

— Καὶ ποία λοιπὸν εἶνε αὕτη ἡ ἱστορία; ἀγαπητέ μοι κύριε Μοζιρόν; ἥρτησεν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ὑπουργοῦ· μοὶ φαίνεται πλασμένη ὡς παράδειγμα καὶ περίεργος. Δὲν δύνασθε νὰ προσθέσητε λεπτομερείας τινὰς;

— Θὰ ἐννοήσητε, ἐπανέλαβεν ὁ Μοζιρόν, ὅτι δὲν δύναμαι ὑφ' ὅσον δῆποτε λόγον νὰ ἀφήσω νὰ διαβλέπῃ οἷαν δῆποτε οἰκογένειαν ὑψηλῆς περιωπῆς, πολὺ μᾶλλον τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος· οὐδὲν δὲ ὑπάρχει, τὸ ὅποῖον ἐμποδίζει βεβαίως νὰ δηλώσω τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποῖον ἀπετόλμησε νὰ ριφθῇ ἐπὶ τοῦ θηράματος αὐτοῦ, καὶ μάλιστα εἶνε καθήκον παντὸς εὐγενοῦς νὰ ἀποκαλύψῃ καὶ νὰ καταγγείλῃ αὐτό. Θὰ ἐκπληρώσω λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὸ καθήκον μου τοῦτο δι' ὀλίγων λέξεων.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Μοζιρόν, ὅστις ἐκάθητο ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ Ροβέρτου, ἔλαβε τὴν ἐξῆς στάσιν: ἐξέτεινε τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐστήριξε τὸν ἀγκῶνα τοῦ δεξιοῦ, ἔπειτα ἐστήριξε τὸν πῶγωνα ἐπὶ τῆς συμπτυχθείσης δεξιᾶς χειρὸς αὐτοῦ.

Ἰστάμενος οὕτω, προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Ροβέρτου εὐθύ, ἀτενὲς καὶ φλογερὸν βλέμμα, οὕτινος ἡ αὐθάδεια ἠϋξήσε καὶ ἐπολλαπλασιάσθη ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τῆς ἀλαζονείας, ἣν ἐξέφαινε τὸ ἀδιάκοπον μειδίαμα αὐτοῦ.

Ἐγένετο ἐν τῷ καπνιστηρίῳ σιωπὴ ἀφῶνων ἀγαλμάτων.

Πάντες οἱ ἐκεῖ παρόντες ἄνδρες ἠσθάνοντο, καὶ τινες καὶ ἐγνωρίζον, ὅτι ἔμελλε μετὰ τῶν δύο τούτων ἀγρία νὰ συναφθῇ πάλη, ἀγριωτέρα ἰσως νῦν, ἢ ἂν ἀντὶ ἡμικαύστων σιγᾶρων ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖρας ὅπλα.

Ὁ Λουκιανὸς ἦτο σοβαρὸς καὶ ἀποφασιστικὸς· τοῦτο μόνον ἠδύνατο νῦν νὰ πράξῃ, νὰ ἀφήσῃ τὰ πράγματα νὰ λάβωσι τὸν ροῦν αὐτῶν.

Ὁ Ροβέρτος πάλιν ἦτο γαλήνιος καὶ ὡς ἀδιάφορος· δὲν ἐζήτην νὰ ἀποφύγῃ τὸ βλέμμα τοῦ Μοζιρόν, ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἔβλεπεν αὐτό· καὶ ἐξηκολούθει νὰ καπνίζῃ τὸ σιγάρον αὐτοῦ μετὰ μεγάλης ἀταραξίας.

Ὁ Μοζιρόν ἐπανέλαβε διὰ τοῦ αὐτοῦ βραδέως καὶ βαρέως τόνου τονίζων τὰς λέξεις:

— Ὁ κύριος οὗτος λοιπὸν ὀνομάζεται δι' ὀνόματος ἡ μᾶλλον δι' ἐπωνύμου. . . δὲν θὰ εἰπω χυδαῖον, — καὶ

τὸ χυδαῖον, νομίζω, δὲν δηλοῖ αὐτὸ ἢ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, — δι' ὀνόματος περισσότερον ἢ ἀπλοῦ, δι' ὀνόματος ἀγενοῦς, — ὡς Δουράν, Βερτρὰν, Βερνὰν. . . Ἀς ἀπονεύωμεν εἰς αὐτὸν τὴν χάριν ὀνόματος οἰκογενειακοῦ, ἃς καλέσωμεν αὐτὸν ἀπλῶς Μακαίρ. Ἐχὼ ἀποδείξεις τῆς εὐγενοῦς αὐτοῦ καταγωγῆς. Εἶνε υἱὸς ἐνὸς ἀθλίου ὑπαλλήλίσκου ἢ ἰσως οἰκοφύλακος, — μικρᾶς πολίχνης τετάρτης τάξεως. Ἐσπούδασαν αὐτὸν διὰ συνεισφορῶν. Μετὰ ταῦτα ἐβάδισε μόνος διὰ ραδιοῦργων εἰς τὴν προαγωγὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ, δυστυχῶς δι' αὐτόν, ἔκαμε αὐτὴν τοσοῦτον σκανδαλωδὸς ταχεῖαν, ὥστε καὶ οἱ μᾶλλον εὐνοούμενοι αὐτῷ ἐξεπλάγησαν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μὴ ἀνκαλύψωσιν ὡς ὑπόπτους τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσήνεγκεν εἰς τὸν ἀξιόλογον ἄνδρα, ὁ ὅποιος τοσοῦτον πεισματοῦδως τὸν ἐπροστάτευσεν. Αἱ σύντομοι αὗται ἐνδείξεις εἶνε ἱκανῶς σημαντικαί, νομίζω. Τώρα συμπεραίνω. . .

Ὁ Μοζιρόν ἔστη ἐπὶ στιγμὴν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὴν θέσιν καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ βλέμματος αὐτοῦ, καὶ ἐξηκολούθησε:

— Τὸ ἀστείον εἶνε ὅτι, ἐνθαρρυνθεὶς ὑπὸ τῆς προπετοῦς ἐπιτυχίας αὐτοῦ, θέλει νὰ ὠθήσῃ μέχρι τέλους τὴν αὐθάδειαν, καὶ, διὰ τῶν ἀπίστων καὶ ἀποτροπαίων μέσων, προσπαθεῖ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν οἰκογένειαν, ἡ ὁποία ἀξιοῖ καὶ ἀπολαύει τῶν σεβασμῶν ἡμῶν. Ἀλλ' ἔχουσι τὴν γνώσιν οἱ φύλακες! καὶ εἰδοποιήθη ὅτι, ἂν ἐπιμείνῃ εἰς τὸ μυσαρὸν τοῦ σχεδίου, ἐπαγρυπνεῖ τις, ὅστις θὰ παρακωλύσῃ τὴν διόδον, διὰ τοῦ ἀπλουστεροῦ καὶ σταθερωτέρου τρόπου, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ λαίμου του!

— Ἀληθὲς! ἡ μεσολάβησις αὕτη θὰ ἦτο πολὺ ἀναγκαία, κύριε Δὲ Μοζιρόν; . . . διέκοψεν ὁ Λουδοβίκος Δὲ Μαρβεζόλ· μοὶ φαίνεται ὅτι ἄνθρωπος τοιοῦτος, ὡς τὸν περιγράφετε, δὲν θὰ ἦτο ἀληθὲς λίαν ἐπικίνδυνος, ἡ δὲ μεγάλη οἰκογένεια, περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖτε, θὰ ἐπροφύλαττε μόνη κάλλιστα καὶ ἑαυτήν, καὶ τὴν κόρην καὶ τὴν προικὰ τῆς.

Ὁ Μοζιρόν ἤκουσε τὸν διακόψαντα αὐτόν, χωρὶς νὰ κινήσῃ καὶ τὰ ἀποστρέψῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τοῦ Ροβέρτου.

— Δὲν εἶπον, κύριε Δὲ Μαρβεζόλ, ἐπανέλαβεν, ὅτι τὰ χρήματα εἶνε ἀκριβῶς ὁ σκοπός, πρὸς τὸν ὅποιον ἀποβλέπει ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Χρήματα, ἔχει. . .

— Ἀ! ἄ! αὐτὸ εἶνε κατὰ τι!

— Ναί, ναί! μετέρχεται ἐπικερδὴ τέχνην, γνωρίζετε. . . υποθέσατε ὅτι πωλεῖ διάφορα φάρμακα, ὅτι εἶνε κτηνίατρος ἢ ὀδοντοῖατρος. . . Ἀλλ' ἡ τιμὴ δὲν κερδίζεται τόσον εὐκόλως, ὅσον τὰ χρήματα. Καὶ ἂν ἀπώλετο ἡ τιμὴ; καὶ ἂν κινδυνεύῃ νὰ ἀπολέσῃ αὐτήν; . . . Ὁχι, ὄχι! ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εἶνε καλὸν νὰ μένῃ μέχρις αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ προχωρήσῃ. Καί, ἐγὼ πρῶτος, διακηρύττω ὅτι δὲν θὰ ἀνεχθῶ, ὥστε ὁ ραδιοῦργος αὐτός, ὁ υἱὸς τοῦ θυρωροῦ, νὰ ὑψώσῃ, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν μόνον, ἐπὶ τῆς εὐγενοῦς ταύτης κόρης τοῦ εὐπατρίδου.

Ὁ Μοζιρόν ὑψωσεν ὀλίγον τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐπὶ ταῖς τελευταίαις ταύταις λέξεσιν. Ἐπῆλθε βραχεῖα σιωπὴ, τὴν ὁποίαν ὁ Λουκιανὸς ἐδοκίμασε νὰ διασπάσῃ.

Ἀλλὰ διὰ φιλικῆς χειρονομίας ὁ Ροβέρτος μειδιῶν ἀνεχαίτισεν αὐτόν, ὡς εἰ τὸν παρεκάλει νὰ ἀφήσῃ τὸν κύριον Μοζιρόν νὰ ὁμιλήσῃ.

Πάντες περὶ αὐτὸν προσεῖχον μετ' ἀνεκφράστου ἀγωνίας προσδοκῶντες.

Ὁ Ροβέρτος τότε ὑψωσε τὴν φωνήν, τοσοῦτον ἤρεμον, ὅσον καὶ πρὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας, πρὸ τῆς εἰς τὸ καπνιστηριὸν εἰσόδου αὐτοῦ.

— Κύριε Δὲ Μοζιρόν, εἶπε, παρηκολούθησα μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν διήγησίν σας, εἰς τὴν ὁποίαν, ἀληθῶς εἰπεῖν, εὗρον μᾶλλον ὅτι ἀφηγεῖσθε παρενεύροντες ἢ ἀληθῆ συμ-

θάντα ἐξιστοροῦντες καὶ μάλλον ὕβρεις ἢ κατηγορίας. Ἀλλὰ αὐτὸ μοι εἶνε ἀδιάφορον. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἀποβλέπει ἐμέ, — καὶ διὰ τὸ ὅποιον ἐρωτῶ ὑμᾶς, — εἶνε τὸ ἐξ ἧς διὰ τί ὅτε ὠμιλεῖτε, ἐκρατεῖτε τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπ' ἐμοῦ ἀτενῶς καὶ δυσπίστως ;

Ὁ Μοζιρόν ἐξεπλάγη καὶ παρωργίσθη ἐκ τῆς ἡρεμίας τοῦ Ροβέρτου. Ἡσθάνθη ἐν αὐτῷ ὑψηλὴν ἠθικὴν ὑπεροχὴν. Εἶχεν αὐτὸς ὁ ἴδιος ὑπερπηδήσει βεβαίως τὰ ἐσκαμμένα· θέλων νὰ κτυπήσῃ σφοδρῶς, ἐλησμόνησε νὰ κτυπήσῃ ὀρθῶς. Ἐξετροχιάσθη ἐκ τῶν ἐθίμων τῆς ὑψηλῆς τάξεως, περὶ ἧς ἐνηθύνετο κομπάζων. Ὑπῆρξεν ἀγροῦκος· ἐμάντευσε καλῶς τὴν κατάπτωσιν αὐτοῦ ἐν τῷ πνεύματι καὶ τῶν ἐνθερμωτέρων αὐτοῦ φίλων, οἵτινες περιστοιχίζουν αὐτόν, καὶ ἐξωργίζετο καθ' ἑαυτοῦ πρῶτιστα πάντων.

Τὸ ἐναπομεῖναν αὐτῷ ἦν ἡ ἐπίτασις τῆς προπετείας, καὶ ἐδράξατο αὐτῆς ἀπλήστως.

Ἀπήντησε λοιπὸν τῷ Ροβέρτῳ χωρὶς νὰ ταραχθῇ :

— Σὺς παρετήρησα πράγματι ἐνῷ ὠμίλουν, κύριε Ροβέρτε, εἶνε ἀληθές, ἀληθέστατον· καὶ σὺς παρατηρῶ ἀκόμη τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐπειτα ;

— Ἐπειτα ; εἶπεν ὁ Ροβέρτος μετὰ τῆς αὐτῆς ἀταραξίας· ἔ, λοιπὸν, κύριε, ἐνοήσατε τὴν παρατήρησίν μου, ἀλλὰ δὲν ἀπηντήσατε εἰς τὴν ἐρώτησίν μου· σὺς ἠρώτησα τὸν λόγον, διατί μὲ παρετηρεῖτε ἀτενῶς καὶ δυσπίστως.

— Δὲν ἔχω νὰ σὺς δώσω λόγον, κύριε Ροβέρτε, καὶ δὲν σὺς δίδω. Μήπως ἀνεγνωρίσατε εἰς τοὺς λόγους μου τὸν ἑαυτόν σας ; Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ καπνιστήριον τοῦτο δέκα καὶ τέσσαρες ἢ δέκα καὶ πέντε καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν παρόντων δὲν ἔλαβε διὰ λογαριασμὸν ἑαυτοῦ ὅ,τι εἶπον. Ἐκλαμβάνετε αὐτὰ δι' ὑμᾶς ; Ὅπως εὐχαριστεῖσθε.

— Διαστρέφετε τὸ ζήτημα, κύριε Δὲ Μοζιρόν ! ἐπανελάβε ὁ Ροβέρτος ἀπαθῶς· δὲν ἐνδιαφέρομαι ποσῶς διὰ τὰ ὑφ' ὑμῶν λεχθέντα, καὶ μετρίαν ἔδειξα προσοχὴν εἰς τὴν εἰκόνα τὴν ὁποίαν μᾶς παρουσιάσατε, διότι οὐδ' ἓνα γνωρίζω νὰ ὁμοιάζῃ μὲ αὐτήν, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ, ἐνῷ ὠμιλεῖτε, ἀγνοῶ περὶ τίνος, μὲ παρετηρεῖτε καὶ μὲ ἐδεικνύετε διὰ τοῦ βλέμματός τοσοῦτον φανερῶς, ὥς νὰ μὲ ἐδεικνύετε διὰ τοῦ δακτύλου, ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σὺς ἐρωτήσω, καὶ σὺς ἐρωτῶ, ἂν ὑπάρχῃ, ἄμεσος ἢ ἔμμεσος εἰς τοὺς λόγους ὑμῶν κατ' ἐμοῦ προσβολή ;

Ὁ Μοζιρόν ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰ στιγμὴν ὅπως σταθμίσῃ τὰς λέξεις αὐτοῦ καὶ ἀπεκρίθη :

— Δὲν λέγω ὅχι.

— Καλλίστα ! ὑπέλαβεν ὁ Ροβέρτος· τότε λέγετε ναί ; Πολιορκηθεὶς τοσοῦτον στενωδῶς ὁ Μοζιρόν ἀπήντησε μετὰ ζωνρότητος :

— Δὲν λέγω τίποτε. Ὁμίλησα εἰς τρίτον πρόσωπον. Καὶ πάλιν ἐξελάβετε τὰ λεχθέντα κατ' ἰδίαν βούλησιν. Δὲν θὰ σὺς δώσω ἄλλην ἐξήγησιν. Ἀλλως, πράξατε ὅ,τι καὶ ἂν θέλητε.

Ἀλλ' ὁ Ροβέρτος ἐπανελάβε μετ' ἀταράχου ἡσυχίας :

— Δὲν λέγετε ναί. Ὁμίλησατε εἰς τρίτον πρόσωπον. Αὐτὸ ἀρκεῖ.

— Εἰσθε εὐχαριστημένος ἐξ αὐτῶν ;

— Πάρα-πολύ.

— Εἰσθε ὀλιγαρκής ! εἶπε μυκτηρίζων ὁ Μοζιρόν.

— Εἰμαι ἀδιάφορος ! εἶπεν ὁ Ροβέρτος.

Ἐρριψε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν τέφραν τοῦ σιγάρου αὐτοῦ καὶ ἐξηκολούθησεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ εἰρηνικοῦ τόνου :

— Ἐξέθετον λεπτομερῶς τὰ κατορθώματα, καὶ πρὸ πάντων τὰ σχέδια, δημοκρατικοῦ, ὅστις κατὰ τὴν ἐκτίμησίν σας εἶνε ἀτιμὸς ἄνθρωπος. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἀτιμοὶ ἄνθρωποι μετὰ πάντων τῶν κομμάτων. Θὰ σὺς ἀφηγηθῶ, ἂν θέλετε, περὶ ἐνὸς ἐκ τῶν ὑμετέρων, ὅστις εἶνε πολὺ ἀθλιέστερος τοῦ ἀσημάντου κυρίου, οὗτινος περιεγράψατε τὴν εἰκόνα.

— Ἐμπρός ! ἄς ἴδωμεν ! εἶπεν ὁ Μοζιρόν, τοῦ ὁποῦ οἱ ὁδόντες συνεσφίγγοντο.

— Μόνον, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, ἡ διήγησις ὑμῶν ἐστηρίζετο τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἀδασίμων βάσεων καὶ ὑποθέσεων : ἡ ἰδική μου θὰ στηρίζεται ἐπὶ γεγονότων. Ἀλλως θὰ εἶμαι ὥς ὑμεῖς σύντομος.

Καί, ὁμιλῶν ἐνώπιον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ προσβλέπῃ τὸν Μοζιρόν :

— Ὁ ἄνθρωπος, περὶ τοῦ ὁποῦ θὰ σὺς ὁμιλήσω, ἐπανελάβε, εἶνε εὐγενής, εὐγενέστατος, καὶ φέρει ὄνομα ἔνδοξον, συγκαταριθμῶν ἐν τοῖς προγόνους αὐτοῦ εὐπατρίδην τινά, πρὸς τὸν ὅποιον εἰς τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας ἔτρεφε τὴν τρυφερωτέραν φιλίαν. Σπεύδω νὰ προσθέσω ὅτι δὲν διέφθειρεν αὐτὴν ποσῶς.

Ὁ Μοζιρόν μετεκίνησε τὴν καθέδραν αὐτοῦ μετὰ νευρικής ταραχῆς· ἡσθάνετο ὅτι δὲν θὰ ἐκράτει ἑαυτοῦ.

— Προσεκολλήθη εἰς τὸν στρατόν, ἀλλ' ἔνεκεν καταχρήσεως χρημάτων, τὰ ὁποῖα, ὥς ἀνήκοντα τῷ στρατῷ, ἐνόμιζε καὶ ἰδικά του, ὑπεχρεώθη νὰ ἀποσυρθῇ ταχέως... καὶ βιαίως. Ὑψαρίστησε δὲ τὸν προκαλέσαντα τὴν ἐκδίωξιν αὐτοῦ, δολοφονήσας αὐτόν.

— Τὸν ἐδολοφόνησεν ; ἠρώτησεν, ὁ Μοζιρόν διὰ φωνῆς τρεμούσης ἐκ τῆς ὀργῆς.

— Τὸν ἐδολοφόνησε, — διὰ πιστολίου, ἐπανελάβε ψυχρῶς ὁ Ροβέρτος. Μεταχειρίζεται τὸ πιστόλιον, ὥς ἄλλος τὴν μάχαιραν. Κατόπιν ἐδολοφόνησε διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου ἄνδρεϊον ἰταλὸν ἀξιωματικόν.

— Ἐξακολουθεῖτε ! εἶπεν ὁ Μοζιρόν μετὰ βεβιασμένου μειδιάματος.

Ὁ Ροβέρτος ἐπανελάβε :

— Τὸ ζήτημα τῶν χρημάτων, τὸ ὅποιον καὶ ὑμεῖς, κύριε Δὲ Μοζιρόν, ἀνεγνωρίσατε, δὲν ἀπέβλεπεν ὁ δημοκρατικὸς σας, κατέχει μέγα μέρος τοῦ βίου τοῦ βοναπαρτιστοῦ μου· καὶ ἀναμιγνύεται μάλιστα, ἀλλοιμονον ! ὀλίγον εἰς πάντα, καὶ πρῶτιστα πάντων εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον καὶ εἰς τὸν ἔρωτα. Ἐξηγουμαι.

Ὁ Μοζιρόν ἠγέρθη μετὰ σφοδρότητος.

— Πρὶν ἢ προχωρήσητε, κύριε Ροβέρτε, εἶπεν, ὠχρὸς καὶ τρέμων ἐξ ὀργῆς, σὺς προσκαλῶ νὰ ὀνομάσητε ἐκεῖνον, περὶ τοῦ ὁποῦ ὠμιλεῖτε.

— Νὰ τὸν ὀνομάσω, κύριε Δὲ Μοζιρόν ! Πιχρᾶδοξον ! καὶ διὰ τί ;

— Διότι ὑπερπηδήσατε ὑπὲρ τὸ δέον τὴν συκοφαντίαν, κύριε διδάκτωρ !

— Μήπως κατὰ τύχην ἀναγνωρίζετε ἑαυτόν, κύριε μαρκήσιε ; Εἰμεθα δέκα καὶ τέσσαρες ἢ δέκα καὶ πέντε...

— Ἐπιμένετε νὰ καλύπτετε τὰς ὕβρεις ὑμῶν διὰ τοῦ ἀνώνυμου ;

— Ὁμίλησα, ὥς καὶ ὑμεῖς, εἰς τρίτον πρόσωπον.

— Ἐπιμένετε μὴ ἀπαντῶν κατηγορηματικῶς ; ...

— Ὅπως καὶ ὑμεῖς

— Λοιπὸν ! ἀνέκραξεν ὁ Μοζιρόν, τείνων τὴν πυγμὴν πρὸς τὸν Ροβέρτον ὑπεράνω τῆς τραπέζης, κύριε διδάκτωρ, εἰσθε ἄνδρος !

— Ἀ ! κύριε μαρκήσιε ! εἶπεν ὁ Ροβέρτος μετ' ἀξιοπρεποῦς τόνου, μέχρι τοῦδε ὠμιλήσαμεν εἰς τρίτον πρόσωπον· ἀλλὰ νομίζω ὅτι τώρα μετεχειρίσθητε δεύτερον.

— Ἐξακολουθῶ μάλιστα καὶ εἰς πρῶτον· θὰ σὺς φωνεύσω.

— Οὐχὶ βεβαίως διὰ πιστολίου ! εἶπεν ὁ Ροβέρτος μετὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου.

— Ναί, ἔχετε τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀπλῶν. Ἐστω. Διὰ τίνος ὀπλοῦ θὰ μονομαχήσητε ; Διὰ τῆς σμίλης ;

— Διὰ τοῦ ξίφους.

ΚΕ'

Οἱ μάρτυρες.

Ὁ Ροβέρτος μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἐκάθητο, ὁμιλῶν μετ' ἀγέρωχου καὶ σαρδονικῆς ἡρεμίας· ἀλλ' ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ λέξει ἠγέρθη καὶ προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Μοζιρὸν ὑπέρφρον καὶ αὐστηρὸν βλέμμα.

Ὁ Μοζιρὸν, ὅστις ἔτρεμεν ἐκ λύσσης, ἠσθάνθη τὴν βαρύτητα τοῦ βλέμματός του, καὶ σπαράζων :

— Ναί, ναί, ἐψιθύρισε, προσποιεῖσθε τὸν μεγαλοφυᾶ ! θὰ ἴδῃτε ὅτι ἐν τῇ μονομαχίᾳ ἡ μεγαλοφυᾶ δὲν χρησιμεύει ποσῶς.

Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ὑψώσεν οὐδέτερος αὐτῶν τὴν φωνὴν ὑπεράνω τοῦ τόνου ὀλίγον ζωηρᾶς συζητήσεως, καὶ ὁ θόρυβος τῆς ἐριδος δὲν ἔφθασε μέχρι τῆς αἰθούσης· πάντες δὲ οἱ περὶ αὐτοὺς καθήμενοι ἔμειναν σιωπηλοὶ, προσεκτικοὶ καὶ ἀσθμαίνοντες.

Ὁ Λουκιανὸς μόνον δι' αὐτομάτου κινήσεως μετὰ τοῦ Μαρβεζόλ καὶ τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων φίλων αὐτῶν, συνεπειρώθησαν περὶ τὸν Ροβέρτον. Ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ὑπουργοῦ, ὁ ὑποκόμης Ἐκτωρ, καὶ οἱ λοιποὶ ὀκτὼ ἢ δέκα οἱ κεῖνοι τοῦ Κεραμικοῦ καὶ τῆς Κομπιέννης Ἰσταντο ὀπισθεν τοῦ Μοζιρὸν.

— Καὶ πότε θὰ ἴδωμεν τὸ ἀγέρωχον τοῦτο θάρρος ἐμπράκτως ; ἐπανελάθεν ὁ Μοζιρὸν. Ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, δὲν εἶνε ἀληθές ;

— Ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τῷ ὄντι, εἶπεν ὁ Ροβέρτος· καὶ διὰ νὰ συντομεύσωμεν τὴν προεισαγωγὴν, ἰδοὺ ὁ κύριος Λουκιανὸς Δὲ Σερζὺ καὶ ὁ κύριος Λουδοβίκος Δὲ Μαρβεζόλ, οἵτινες θὰ μοὶ κάμουν, ἐλπίζω, τὴν τιμὴν νὰ γείνωσι μάρτυρές μου.

— Νομίζω, εἶπεν ὁ Μοζιρὸν, ὅτι ὁ κύριος Λεοπόλδος Δὲ Πλασσὺ καὶ ὁ κύριος ὑποκόμης Ἐκτωρ Δὲ Κλαϊρβάν, παρόντες ἐνταῦθα, δὲν θὰ ἀρνηθῶσι νὰ γίνωσιν ἰδιοὶ μου.

Ὁ ἀνεψιὸς καὶ ὁ ὑποκόμης ὑπέκλιναν τὴν κεφαλὴν, εἰς σημεῖον ἀποδοχῆς.

Ὁ Λουκιανὸς ἐζήτησε διὰ χειρονομίας καὶ ἔλαβε τὸν λόγον :

— Θὰ ᾔνε, νομίζω, ἀπλούστερον καὶ συντομώτερον, εἶπε, νὰ κανονίσωμεν τὰ πάντα μεταξύ μας, διαρκούσης τῆς συναναστροφῆς. Λάβετε ἐν τούτοις τὴν καλοσύνην, κύριοι, νὰ εἰσέλθῃτε, εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου, ὅπως μὴ ἐλκύσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν προσκεκλημένων.

Καθ' ὁμάδας τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐξῆλθον οἱ παρόντες κατὰ διαδοχὴν ἐκ τοῦ καπνιστηρίου.

Καὶ ὁ Μοζιρὸν αὐτὸς ἐξῆλθε μετὰ τῆς προτελευταίας ὁμάδος, καὶ ὁ Ροβέρτος μετὰ τῆς τελευταίας.

Ἐνῶ ὁ Μοζιρὸν διηυθύνετο πρὸς τὴν θύραν, ὁ Ροβέρτος, πρὶν ἢ ἐξέλθῃ, εἶπε τῷ Λουκιανῷ :

— Θὰ παρεκάλουν μόνον τοὺς μάρτυρας, ὥστε ἡ συνέντευξις νὰ γείνη τὴν πρωτὰν τῆς αὔριον.

Ὁ Μοζιρὸν ἐστράφη.

— Καὶ ἐνῶρις, σὰς παρακαλῶ ! εἶπεν· ἔχω σπουδαίαν ὑπόθεσιν μετὰ μεσημβρίαν.

Οἱ τέσσαρες μάρτυρες ἔμειναν μόνοι. Μόνας τὰς λοιπὰς λεπτομερείας τῆς συγκρούσεως εἶχον τοῦ λοιποῦ νὰ κανονίσωσι.

— Λοιπὸν ποῖαν ὥραν τῆς πρωτᾶς νὰ ὀρίσωμεν ; ἠρώτησεν ὁ ὑποκόμης.

— Πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ ἐκλέξωμεν τὴν θέσιν, εἶπεν ὁ Λουκιανός.

— Ἐχω ὥς πρὸς τοῦτο, μικρὸν ἐν Ἀγίῳ Γερμανῷ ἀγροτικὸν οἶκον, εἶπεν ὁ Μαρβεζόλ· εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν ὑμῶν.

— Τὸ δάσος τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ εἶνε πολὺ κατάλλη-

λον, ἐπανελάθεν ὁ Λεοπόλδος Δὲ Πλασσὺ, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα ἐκεῖ νὰ μεταβῶμεν πρὸ τῆς ἐνάτης ἢ δεκάτης ὥρας.

— Εἰς τὰς δέκα λοιπὸν θὰ συναντηθῶμεν ἐπὶ τῆς Τερράσσης· σύμφωνοι ;

— Σύμφωνοι, εἶπεν ὁ ὑποκόμης. Τώρα, κύριοι, ἔχετε τὴν ἐκλογὴν τῶν ὅπλων· ἀφετε νὰ φέρωμεν τὰ ξίφη μας.

Ὁ Λουκιανὸς ἀντήλλαξε λέξεις τινὰς χαμηλῇ τῇ φωνῇ μετὰ τοῦ Μαρβεζόλ.

— Ἐκαστος θὰ φέρῃ τὸ ξίφος του καὶ ὁ κληρὸς θὰ ἀποφασίσῃ. Αὐτὸ νομίζω, εἶνε τὸ καλλίτερον.

Οἱ μάρτυρες τοῦ Μοζιρὸν συνεσκέψαντο κατ' ἰδίαν, καὶ ὁ ὑποκόμης εἶπε :

— Δεκτόν !

Ἐπειτα εἰσῆλθον καὶ οἱ τέσσαρες εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ὁ Λουκιανὸς μετέβη ὅπως ἀνακοινώσῃ τῷ Ροβέρτῳ τὰ ἀποφασισθέντα. Ὁ Ροβέρτος παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Λουκίαν. Ἐκάθησαν πλησίον τῆς νεάνιδος, ἥτις τὴν ἐσπέραν ταύτην ἦτο ὅλη χάρις καὶ θέλητρον καὶ ἂν ὁ Λουκιανὸς ἐφάνη ὀλίγον δύσθυμος, ὁ Ροβέρτος ἀπ' ἐναντίας ὠμίλησε μεθ' ὅλης τῆς φιλοπαιγμοσύνης καὶ εὐφυίας.

Ὁ Μοζιρὸν, εἰδοποιηθεὶς τὰ δέοντα ὑπὸ τοῦ ὑποκόμης, ἠγέρθη σχεδὸν εὐθὺς ἵνα ἀναχωρήσῃ.

Εὔρε παρὰ τῇ θύρᾳ τὴν Βάλδαν, ἥτις, δοῦσα διαταγὰς τινὰς τοῖς ὑπηρεταῖς, εἰσῆρχετο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν.

— Ἀναχωρεῖτε ἀπὸ τώρα ; τῷ εἶπεν.

— Ναί, ἀπήντησεν, εἰμαι ἠναγκασμένος, παρὰ τὴν συνήθειάν μου, νὰ ἐγερθῶ λίαν ἐνωρίς αὔριον τὸ πρωτ.

Καὶ χαμηλὴν τὴν φωνήν :

— Ἐφάνητε λίαν εὐχαρὶς πρὸς τὸν κύριον Ροβέρτον τὴν ἐσπέραν αὐτὴν, μοὶ φαίνεται ;

— Δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐπεμβαίνω εἰς τὰς ἐριδας σας. Προσεκάλεσα αὐτὸν εἰς τὸν δεῖπνον τῆς προσεχοῦς Πέμπτης.

— Ἀ ! . . . Λοιπὸν μὴ φροντίζετε πλέον περὶ αὐτοῦ.

— Ἐπειδὴ ; . . .

— Ἐπειδὴ τὴν προσεχῇ Πέμπτην θὰ ᾔνε νεκρός. Θὰ μονομαχήσω μετ' αὐτοῦ αὔριον τὸ πρωτ.

— Διὰ πιστολίου ;

— Διὰ τοῦ ξίφους· ἀλλὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει τίποτε. Μικροῦ δεῖν ἐδειλίω, ἀλλ' ἐν τῇ μονομαχίᾳ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος, καὶ ἀμέσως συνῆλθον... ὦ ! συγγνώμην ! μένετε ἐξ αἰτίας μου ὀρθία... Ἐς αὔριον, ἀγαπητῇ μου κυρία.

Ἡσπάζθη τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Δὲ Σερζὺ, καὶ ἐξῆλθεν.

Ἡ Ἀγγελίνα εὗρίσκετο εἰς τὴν ἀντίθετον ἄκρην τῆς αἰθούσης καὶ δὲν ἠδυνήθη οὐδὲνα τῶν συντόμων τούτων λόγων νὰ ἀκούσῃ· ἀλλὰ διὰ τῶν ζωηρῶν αὐτῆς βλεμμάτων, ἠκολούθησεν αὐτοῖς μακρόθεν, ὥς εἰ ἤκουε καὶ ἐνόει αὐτούς.

Ὁ Ροβέρτος ἀπεσύρθη μετὰ τῶν τελευταίων. Συνωμίλησε μετὰ τῆς Λουκίας, ἔπειτα μετὰ τῆς Βάλδας, χωρὶς οὐδὲ σκιὰν ἀνησυχίας νὰ προδώσῃ.

Ὁ Λουκιανὸς προῦχώρησε βήματά τινα ὅπως συνοδεύσῃ αὐτόν.

— Θὰ ᾔμαι εἰς τὴν οἰκίαν σου μετὰ τοῦ Μαρβεζόλ πρὸ τῆς ὀγδόης, εἶπεν αὐτῷ εἰς τὸ οὖς.

Παρὰ τῇ θύρᾳ καὶ μάλιστα εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν θέσιν, ἐν ᾗ ὁ Μοζιρὸν καὶ ἡ Βάλδα συνδιελέγοντο, ὁ Ροβέρτος εἶδε τὴν Ἀγγελίαν, ἥτις προῦχώρησε βήμα τι πρὸς αὐτὸν καὶ ἀνεχαιτίσθη πρὸ αὐτοῦ. Αὐτὸς ἔλαβε τὴν χεῖρα αὐτῆς.

— Χαίρετε, φίλη, εἶπεν αὐτῇ γελοῶς.

Προσέβλεπεν αὐτὸν ἐν ἐκστάσει διὰ τῶν μεγάλων αὐτῆς ὀφθαλμῶν. Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν χωρὶς νὰ προφέρῃ συλλαβὴν, ἔπειτα ἀπεσύρθη ὅπως ἀφήσῃ αὐτὸν νὰ διέλθῃ.

Ἐξεληθόντος αὐτοῦ, ἡ Ἀγγελίνα ἐκάθησεν ἐπὶ τινος θρόνου, ἐφ' οὗ ἔμεινεν ἀκίνητος, ἔχουσα ἀτενεῖς τοὺς ὀ-

φθαλμούς, μέχρις οὐ οὐδεὶς ἐναπελείφθη ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Ἡ Βάλδα ἠναγκάσθη νὰ εἴπῃ αὐτῇ :

— Λοιπὸν, τί κάμνεις ἐκεῖ, Ἀγγελίνα; εἶνε ἀργά' ἄς ἀναβῶμεν εἰς τὰ δωμάτιά μας.

Ἡ γέρθη εὐθεὶα καὶ ἀκαμπτος, ἀνέβη, χωρὶς λέξιν νὰ εἴπῃ, τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος μετὰ τῆς Βάλδας, ἥτις ὁμίλει αὐτῇ περὶ τῆς Λουκίας καὶ τῆς ἐσπερίδος, εἰσηλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντήρος.

Ἡ Βάλδα παρετήρησε τότε τὴν παράδοξον ὠχρότητα, ἥτις ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπον αὐτῆς.

Ἐλαβε τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἥτις ἦτο ψυχροτέρα μαρμάρου.

— Ἀγγελίνα! ἔκραξεν.

Ἡ Ἀγγελίνα εἶχε λιποθυμήσει.

ΚΕ'

Ἡ Βάλδα ἀναγνωρίζει τὸ αἶμα αὐτῆς.

Ἡ λιποθυμία τῆς Ἀγγελίνας εἶχε τι τὸ παράδοξον· δὲν προήλθεν ἐκ τῆς ἀδυναμίας ἢ τῆς ὑπερβολικῆς εὐαισθησίας. Οὐδὲν προήλθεν αὕτη ἐκ τῆς ἐντάσεως τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς ταραχῆς, ἐκ τῆς ἐνεργητικότητος τῆς βουλήσεως, ἥτις ἐκυρίευν ἐν αὐτῇ τὸ αἶσθημα καὶ τὴν ζωὴν. Ἡ νεανίς δὲν ἐξηπλώθη ἐπὶ τῶν στρωμάτων τοῦ ἀνακλιντήρος, ἐκρατεῖτο συνεσπειρωμένη ὡς συντετριμμένη.

Ἡ Βάλδα δὲν ἐκάλεσεν αὐτήν, δὲν ἐφώναζεν, ἔδραμεν εἰς τὸ κομωτήριον αὐτῆς, ἔλαβεν ὅ,τι ἔδει, ἔλουσε δι' εὐώδους ὕδατος τοὺς κροτάφους τῆς Ἀγγελίνας, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ὅπως ἀναπνεύσῃ διάφορα ἄλατα.

Ἡ Ἀγγελίνα συνήλθε βαθμὴδὸν εἰς ἑαυτήν, καὶ προσήλωσεν ἐπὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς τὸ βλέμμα ἔτι ἀτενέας.

— Προσφίλεστάτη μικρά! ἂ! συνέρχεσαι ἐπὶ τέλους; μὲ ἀναγνωρίζεις; εἶπεν ἡ Βάλδα.

— Ναί, σὲ ἀναγνωρίζω.

— Ποῦ πάσχεις; τί ἔχεις;

— Τί ἔχω; εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα κρύπτουσα τοὺς διαλογισμούς αὐτῆς. Μὲ ἐρωτᾷς τί ἔχω; ἐπανελάβεν. Γνωρίζεις ὅ,τι συμβαίνει...

— Ὅχι, τί σοι συμβαίνει;

Ἡ Ἀγγελίνα ὠρώθη αὐστηρὰ καὶ μετ' ἀξιοπρεπείας.

— Τὸ γνωρίζεις! Εἶδον τὸν Μοζιρὸν αὐτὸν νὰ σοὶ τὰ λέγῃ.

— Πῶς! εἶπεν ἡ Βάλδα ἀμηχανοῦσα· μήπως ὁμίλεις περὶ τοῦ Ροβέρτου;

— Καὶ περὶ τίνος ἄλλου; Μονομαχοῦσιν αὐριον τὸ πρωτὶ. Τὸ γνωρίζεις, σοὶ λέγω!

— Τὸ γνωρίζεις λοιπὸν καὶ σὺ;

— Ἐ! βεβαίως!

— Καὶ ποῖος σοὶ τὸ εἶπεν;

— Τὸ ἤκουσα. Ἦμην ὀπισθεν ταῦ τοίχου τοῦ καπνιστηρίου. Δὲν ἔβλεπον, ἀλλ' ἤκουον πάντα. Ἀ! πῶς ἦτο παρεσκευασμένος ὁ Μοζιρὸν σου! διὰ ποίας ὑπερηφανίας καὶ τρομερᾶς μορφῆς! Ἐκεῖ ἦτο ἀληθῶς ἡ ἀληθὴς μονομαχία. Ὁ διδάκτωρ Ροβέρτος κατ' ἀρχὰς περιεφρόνησεν, ἠδιαφόρησεν, ἔστη ἀτάραχος· καὶ ἔπειτα ἠγέρθη ὡς Μιχαήλ ὁ ἀρχάγγελος καὶ τὸν κατεσύντριψεν. Ἀ! δὲν ἤκουον αὐτόν, τὸν ἔβλεπον· ἦτο ὑπερήφανος!

— Τί λέγεις; Ἀγγελίνα! κόρη μου!... ἔχεις πυρετόν, παραλαλεῖς.

— Ὅχι, ὄχι, ἔχω πᾶσαν τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος μου, βλέπεις καλῶς. Σοὶ λέγω καθαρῶτατα, νομίζω, ὅ,τι ἤκουσα. Ἀλλὰ δὲν εἶνε αὐτὸ μόνον! Ὁ ἀθλιος αὐτὸς Μοζιρὸν, αὐριον, εἰς τὴν ἄλλην μονομαχίαν, εἶνε πιθανὸν νὰ ἦναι ἰσχυρότερος. Εἶπεν ὅτι θὰ φονεύσῃ τὸν Ροβέρτον. Στοιχηματίζω ὅτι εἶπεν αὐτὸ καὶ εἰς αὐτήν. Λοιπὸν ἡ μονομαχία αὕτη πρέπει νὰ προληφθῇ. Πρέπει νὰ τὴν ἐμποδίσῃς, ἀκούεις; πρέπει νὰ τὴν ἐμποδίσῃς.

— Περίεργον! καὶ πῶς δύναμαι; εἶπεν ἡ Βάλδα. Τῷ ὄντι, τέκνον μου, ἔχασες τὰς φρένας; Ἐννοῶ ὅτι τρέφεις πρὸς τὴν Λουκίαν φιλίαν εἰλικρινῆ καὶ περιπαθῆ, ἀλλ' ἐξέρχεται πάρα - πολὺ τῶν ὀρίων! Ἀν' ἡ Λουκία ἔχει, ὡς νομίζω, ἀδυναμίαν διὰ τὸν διδάκτορα Ροβέρτον, δὲν εἶνε αὐτὸς λόγος, ὥστε νὰ φέρῃ διὰ τοῦτο εἰς ἀνησυχίαν τὴν φίλην τῆς· καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἂν συμβῇ εἰς τὸν διδάκτορα αὐτὸν ἀπρόοπτόν τι ἢ δυστύχημα, μήπως αὐτὸ ἐνδιαφέρει ποσῶς ἐμέ; Πρὸς τί λοιπὸν ἀποτείνεσαι, — καὶ μετὰ τοιούτου ὕφους, — πρὸς τὴν μητέρα σου;

— Πρὸς τί;... Ἐπειδὴ σὺ εἶσαι ἡ ἐνεργοῦσα ὅλα αὐτά, ἐπειδὴ ὁ κύριος Δὲ Μοζιρὸν εἶνε ὁ βραχίον καὶ σὺ ἡ κεφαλὴ.

— Παράδοξον! Ὁ κύριος Δὲ Μοζιρὸν τῷ ὄντι προσεπάθησε νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς ἐναντίον τοῦ κυρίου Ροβέρτου ὀργῆς του, περὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς ἐριδος, τὴν ὁποίαν εἶχον, καὶ μάλιστα ἴσως, — ἄγνοῶ — περὶ δυνατῆς μεταξὺ αὐτῶν μονομαχίας. Ἀλλ' ἤρνήθη νὰ ἀκούσω παρόμοια πράγματα, τὰ ὁποῖα εἶνε δι' ἐμέ ξένα καὶ ἀδιάφορα· τῷ ἀπηγόρευσα νὰ ἐγγίσῃ καὶ τρίχα τῆς κεφαλῆς τοῦ Λουκιανοῦ, ἐπειδὴ ὁ Λουκιανὸς εἶνε μέλος τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ, ἐκτὸς τῆς οἰκίας, δὲν ἔχω οὔτε τὸ δικαίωμα, οὔτε τὴν δύναμιν, οὔτε νὰ ἐνισχύω, οὔτε νὰ ἐμποδίζω τὰ σχέδια καὶ τὰς πράξεις τοῦ κυρίου Δὲ Μοζιρὸν· καὶ ἂν ἔχῃ ὑποθέσεις μετ' ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον καθ' ὅλην τὴν ζωὴν μου μόλις τρίς εἶδον, ἄγνοῶ ποῖον δικαίωμα ἢ τίτλον ἔχω νὰ ἐπέμβω εἰς τὴν μονομαχίαν αὐτῶν.

— Καὶ πάλιν, εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι σὺ ἐπροκάλεσες αὐτήν καὶ σὺ θὰ τὴν ματαιώσῃς.

— Καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνω, ὅτι παραλογίζεσαι! ἐπανελάβεν ἡ Βάλδα· δὲν ἀναμιγνύομαι εἰς τίποτε, δὲν δύναμαι τίποτε, δὲν θὰ κάμω τίποτε!

— Καὶ θὰ ἀφήσῃς τὸν ἀνανδρὸν αὐτὸν ξιφομάχον νὰ δολοφονήσῃ τὸν ἀγέρωχον καὶ γενναῖον αὐτὸν νέον! εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα μετ' ἀπελπιστικῆς κραυγῆς. Ἀ! ἂν τὸ κάμῃς αὐτό!... Ἀκουσον.

Ἡ Ἀγγελίνα ἠγέρθη, ἔλαβε καὶ ἔσφιγγεν ἐν τῇ μικρᾷ αὐτῆς χεὶρὶ τὴν πυγμὴν τῆς φρικιώσης μητρὸς τῆς, καὶ, προσβλέπουσα αὐτὴν ἀσκαρδαμυκτί:

— Μητέρα μου, εἶπε, μὲ τρέμουσαν καὶ ὅλον ἐν ἐνισχυομένην ἐκ τῆς συγκινήσεως φωνήν, ἐνθυμεῖσαι ὅτι μοὶ διηγήθης τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι μοὶ εἶπες ὑπὸ ποίου μίσους, ποίας μανίας, ἀπὸ ποίαν δίψαν ἐκδικήσεως ἐκυριεύθης. Ἦμην παιδίον, ὅτε μοὶ διηγήθης τὴν φρικώδη αὐτὴν διήγησιν, καὶ τότε δὲν σὲ εἶχον καλῶς ἐννοήσει. Σὲ ὤκτειρον· ἀλλὰ καὶ σὲ εὕρισκον συγχρόνως ὀλίγον ἀδικον, σφοδρὰν καὶ ὑπερβολικὴν ἐν τῇ ὀργῇ σου. Σήμερον, μάθε ὅτι σὲ ἐννοῶ καλῶς. Ναί, σὲ ἐννοῶ. Ναί, ἐννοῶ πᾶν ὅ,τι ἐπενόησας, ἐννοῶ πᾶν ὅ,τι ἐμηχανεύθης, ἱκανοποιοῦσα καὶ εὐχαριστοῦσα τὴν καρδίαν σου. Ὁ θάνατος τοῦ πατρός μου σοὶ ἐχρησίμευσεν ὡς πρόφασιν, ὅπως σπείρῃς πανταχοῦ τὴν φρίκην καὶ τὸν θάνατον. Ἐνθυμήθητι ὅτι εἶσαι μήτηρ μου!... Λοιπὸν, μήτέρ μου, γνωρίζεις πόσον σὲ ἀγαπῶ, ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃ ἐκεῖνος, θὰ σὲ μισῶ!

Ἡ Βάλδα ἔρρηξε φρικαλέαν κραυγὴν.

— Θὰ μὲ μισῇς!... Ἀ! δυστυχὲς παιδίον! ἀλλὰ τότε τὸν ἀγαπᾷς;...

[Ἐπεται συνέχεια].